

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak:				A szerkesztésért felelős		Szerkesztőség Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (emelet)	
Helyesen:		Vidékre:		K u t a s i I m r e		Kla dóhivatal Piacz-utca 79. sz. Gáll-ház (földszint)	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona				
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "				
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "				
Egy hóra	1 "	Egy hónapra	2 "				
				kiadó s lap tulajdonos		Hirdetések a legmérsékeltébb árszámítás mellett vétetnek fe	

A gallér- és kézelőgyártás meghonosítása.

Debreczen május 8.

Lelkes és czéltudatos munkálkodást fejt ki az Országos Iparegyesület új iparágak meghonosítása érdekében. A legnagyobb körültekintéssel előkészített teoretikus alapról mindjobban a gyakorlati térére tereli az egyesület a mozgalmat, hogy eszményét, a magyar gyáripár megalapítását diadalra juttassa.

A gallér- és kézelőgyártás meghonosítását czélzó indítvány volt az iparpártolási szakosztályjavaslata mely egyenesen a szakkereskedőket hívja fel egy magyar gallér- és kézelőgyár alapítására, és egy bizottság kiküldését ajánlja, mely az érdekelt szaköröket megnyerje és egyesítse.

A gallérból és kézelőből behozatalunk meghaladja a 6 millió koronát. Az az iparág ez, melyre annak idején a kereskedelmi miniszter a kereskedők figyelmét felkeltette egyenesen rámulatva az iparág jövedelmezőségére és termékeinek óriási kelendőségére, továbbá arra, hogy e czikk hazai ipari előállításra szinte önmagától kínálkozik.

Sajnálattal tapasztalhatta az Országos Iparegyesület, hogy e jóakaró megfontolásból eredő utmutatás nem vezetett ered-

ményre, miért is konkrét indítvánnyal lepi meg az eszme megvalósítására hivatott szakkereskedőket.

A legtöbb vidéki divatáru- és fehérnemű kereskedőink üzleti szelleme sokkal magasabb fokon áll, mintsem, hogy bármelyik elzárkózhatnék ama nyomatékos érvek elől, melyek egy magyar gallér- és kézelőgyár létesítését indokolják.

A kereskedelem mai kifejlődött stádiumában, kicsinyes okok nem, képezhetnek akadályt valamely vállalat létesítésében s legkevésbé gátolhatja egy ilyen gyártelep felvirágozását az a gyakran felhangzó ellenvetés, hogy minden kereskedő, ki szükségletét a magyar gyárban fedezné, ott külön kiváltságokat és speciális jogokat akarna magának biztosítani.

A világverseny hatalmas áramlata meg tudta őrizni detailkereskedelem üzleti titkait s bár mindenkinek nyitva áll az ipar és nagykereskedelem gazdag tárháza és mindenki merithet belőle tetszése és anyagi képessége szerint, — valamirevaló gyáros mindig respektálta megrendelőjének prioritását és nem tárja fel a kereskedő versenytársa előtt egyik vagy másik megrendelőjének eszméit és terveit.

Nincs ok tehát attól tartani, hogy egyes kereskedők saját formái, használt minőségei és fogyasztott mennyiségei, vagy hitel módozatai a magyar gallér- és kézelőgyár-

ban nem fognak legalább is oly szigorú diskreczióban tartani, mint az az osztrák, vagy külföldi gyárosoknál történik.

Az a feltevés, hogy valamely szabadalmazott, állami segítségben részesülő magyar gallér- és kézelőgyár fényesen nem prosperálhatna, kizártnak tekintendő. Természetesen el kell találni a leghelyesebb módot annak megalapítására. A tulságos nagy alapokra való fektetés már magában véve eredendő bűn volna, mert ez esetben az üzembentartás, az alkalmazandó nagy számu munkások és munkásnők folytonos foglalkoztatása a tultermelés veszélye nélkül nem volna lehetséges. Fokozható előállítási képeségű alakban kellene azt létesíteni, úgy hogy a befektetett alaptőke kockázatva ne legyen.

A berendezésnek természetesen a legmodernebbnek kellene lennie, mert a versenyképesség főképpen ez által volna biztosítható. A magyar gallér és kézelőgyárnak létesülnie kell. Minden tényező megvan ahoz, hogy az megállapítsák, mert nem léteznek ez egyszerű gyártási módban oly nehézségek, melyek a modern eszközök felhasználásával sikerrel legyőzhetők nem volnának.

Mangold Béla Kolos.

Tárcza.

BU- FELEJTÉS.

Faluvégi kis kocsmába
Mulat egy legény magába.
Szilaj dala, kurjantása
Ki, ki csap az éjszakába.

A faluba módos házban
Hejh? Ma gazdag, fényes nász van.
Máshoz adták a babáját
Most ülnek a lakodalmát.

Máshoz adták? — Ment az maga!
Talán bizony megsirassa?
Hütlenné lánnyá, hütlenné asszony!
Van oka rá, hogy mulasson!

Máshoz adták a babáját,
Vissza nyerte szabadságát!
Ősz kerül a meleg nyárra:
Szabadság az asszony ára!

Huz a cigány szilajt, vigat
A legény meg tánczol, vigat.
Jó kedve a padlást veri
A kocsmáros sűrűn meri.

Hajnalodik — száll a mámor,
Nem fogy a legény borából.
Ördög érti mi van rajta!
Nem bírja a nótát ajka.

Csendes, mint a sir, — a csárda
Áll a legény — áll magába,

Néz, — a szemé csupa harmat
Neki borul az asztalnak.

Zivuska Andor.

A cigarette.

A D. H. eredeti tárczája.

Irtá: Pécsi Aranka.

Íróasztalomhoz ültem, hogy pár órát szenteljek egyik igen kedves Muzsámnak az Irodalomnak — de csodálatosképen nem jutott eszembe semmi.

Sokáig ültem szórakozottan, tétlenül azon gondolkozva miért nem tudok ma írni, — midőn szemeim megakadtak az ezüstös, filigrán cigarette tartón.

Ah a cigarette! Lám, lám a szokás. Már cigarette nélkül nem is bírok dolgozni.

Rágyújtottam egy karsu egyiptomi cigarette-re és az illatos füstkarikák kavargása közben megjött minden gondolatom. Tollam gyorsan szántotta végig a papirost, gondolataim egymást kergették.

Regém vége felé jártam. A hős ki éven keresztül küzd ideáljáért — és a várás közben már ősz hajszálakat fedez fel hajában — arról értesül, hogy imádott szive hölgye férjhez ment.

Gondolkoztam. Milyen vége legyen a szegény csalódott szerelmesnek.

Megölje magát?

— Igen, igen, haljon meg, így romantikusabb szólalt meg az étageren álló porcelán-lán rokokó lovag.

— Oh ne öld meg őt, esdekelt egy bá-

jos fehér ruhás pásztorleányka és kőrő pillantást vetett felém.

Végigdőltem a törökvirágos szőnyeges, puha chaisé — longon és nézegettem a hullámos, ezüstfehér füstszalagokat melyek ott kigyóztak tejem fölött.

Belebámulva a levegőbe élveztem az édes semmittevés, a dolce far niente kéjes lustaságát.

A kályhában pattog a tűz, a rózsaszín ernyős lámpa kellemes fényt áraszt, a cigarette füstje karikákra bomolva száll föl a légtérbe s barátságos szobám falai szinte mosolyognak reám.

E pillanatban azt hiszem, hogy én vagyok a legboldogabb teremés a világon.

Magam se tudtam volna megmondani hol csapongok gondolataimmal. Elméláztam elmerültem, félszender zsibbadság édesége árasztotta el szívemet s a cigarette szeszélyes füstfelhőitől elborítva, — elaludtam.

Mikor felébredtem már reggel volt. Szépen sütött a nap s tavaszi áramlat volt érezhető a levegőben.

Regém megoldást vár!

Ej, csak nem fogom megölni a szegény embert most a mikor oly szépen kitavaszkodunk s a mi fő, mikor még annyi, annyi más lány is van még. Nem, nem, nem ölöm meg.

Es gyors tollvonásokkal így fejeztem be a regét:

A férfi összegyürve a lemondó levelet vállatvonva, egykedvűen rágyújtott a levei lángjánál egy illatos cigarette-re.

Honnan ered a sok eső?

Debreczen, május 8.

Általános elterjedt vélemény, hogy az eső az Óceánokból elpárolgó és a légáramok által továbbított víz lecsapódása a hidegebb légrétegekben, melyet azután a folyók ismét visszavisznek a nagy óceánba.

Ezt a felfogást támogatja bármely eső térkép, mert azt mutatja, hogy valamely hely esőbősége a föld felületén első sorban a tengertől való távolságától függ.

Az esőbőségről a következőket közli új számában az Uránia című tudományos folyóirat:

Az óceánok partjain vannak a legdusabb esőzések, míg a szárazföldek belsőjében, különösen ahol magas hegyek elzárják a tengeri légáram útját, terülnek el a nagy puszták és víznélküli sivatagok. De ha ez általánosságban így is van, kivételek is vannak, mint például Délamerikában az Amazonsíkság, amely nagy esőzésekben dúsz, dacára, hogy távol van a tengertől és a nagy hegyektől.

Ezek a kivételek indították arra Woi-koffot és Brücknert, hogy az esőnek más forrását is keressék, mint a közvetlenül a tengerről jövő vizgőzt és kutatásuk arra az érdekes eredményre vezettek, hogy ha az eső az óceánok vizéből ered is, de a szárazföldeken többször eső és vizgőz leszel belőle ismét visszatér az óceánba.

És az, hogy mennyiszor jár ide-oda az ég és a föld között ugyanaz a vízmennyiség, ami tehát valamely helyen az eső nagyságát okozza, az a szárazföld minőségétől s az elpárolgás gyorsaságától függ.

Az óceán vizállása alig változik s így annyi víz folyik csak bele, amennyi el is párolog. Ha az egész esőmennyiség a szárazföldön a közvetlen a tengerből jövő vizgőzökből származnék, akkor a folyóknak az összes esőmennyiséget a tengerbe kellene vinniük.

Am ha a folyók által a tengerbe vitt vizet és az összes esőmennyiséget a föld felületén összehasonlítjuk, azt találjuk, hogy ez utóbbi nagyobb; és pedig a folyók és esőviznek csak mintegy két kilencedét, vagyis 22 százalékát viszik le a tengerbe.

Ebből következik, hogy a többi esőviz nem a tengerből közvetlenül, hanem a szárazföldről elpárolgó vizgőzökből származik. — Így egészen bizonyosra vehetjük, hogy a nyári meleg zivatarok esője a szárazföld vizéből származik.

Gyakran tapasztaljuk, hogy szép nyári reggel után délfelé felhők gyülekeznek, melyek délutánra záport adnak. És ez sokszor szabályosan ismétlődik. Ezt úgy kell magyaráznunk, hogy a frissen esett esőviz a talajról és különösen a szikkadó növényekről a nap sugarainak hatása alatt gyorsan elpárolog s adja a délutáni záporhoz a vizgőzt.

Igy kell lenni a dolognak a nagy tropikus síkságokon is — például az Amazonsíkságon — az esős idő beálltával. Az esőzés ott szabályos zápor-peródusokból áll. Az ilyen perodikus zivatar ott keletkezik leginkább, ahol a nagy meleg mellett a talaj vagy igen laza, vagy növényzettel van borítva, hogy az eső elpárolgása gyorsan meggyégbe.

A víz körútjában tehát a szárazföld fontos szerepet játszik; forrása az esőnek az óceán, de az esőzés kétharmad részét mégis a szárazföld adja, az eső folytonos átalakításával vizgőzzé. Egy vizcsepp, mely a tengerből jön, átlag háromszor lesz az ég könnyéből a föld sara, míg ismét visszatér az óceán ölébe.

A szekrényben.

A Négy Fakultáshoz címzett fogadó gazdasszonya nagyon csinos nő, a gazda féltékeny és erős ember volt. Epen ezért Britsac örül ugyan neki, hogy a gazdasszonynak jó barátja lehetett, de azért nem okatlan félelemmel gondolt arra az esetre, amikor a férj meglepi, amint az asszonynak a durva erőről s a szerelem finomságairól összehasonlító előadást tart.

A férj, Destiné ur, egy este valahova meg volt hiva ebédre s a felesége, akinek ez idő alatt a fogadóra vigyáznia kellett volna, a ház őrizetét a szobaleányra bízta; ebéd után mindjárt fölment a szobájába, ahol Britsac nemsokára meglátogatta.

Már épen hozzáláttak, hogy kölcsönösen szerelmet valljanak egymásnak, de e kellemes foglalkozás előtt kellemetlen meglepetés érte őket; hallották, hogy az előszoba ajtaját valaki kinyitja; aztán tompa lépteket hallottak; valaki megállott a szoba ajtaja előtt, amely szerencsére be volt zárva. Valaki megnyomta a kilincset, de úgy, hogy majdnem letört. Nyilvánvaló volt, hogy a férj hazaérkezett.

Britsac majdnem kővé vált rémületében; az ijedség eivette az esztét. s a szíve neveltséges gyorsasággal dobogott; csak arra gondolt, hogy ez a buta férj valamivel később is jöhetett volna haza, ha már elment hazulról. A büntársra ellenben hamar összeszedte magát, fölugrott, kinyitott egy szekrényt, helyet csinált a ruhák alatt, bedobta Britsac kalapját, kabátját és egyéb holmiját a szekrénybe, s intett neki, hogy menjen be ő is.

Britsac természetesen jobban szerette volna, ha másutt pihenhetne volna ki magát, de mivel nem válogathatott a buvóhelyben, s a férj már dörömbölt hatalmas öklével az ajtón, — rémületében bebjt a szekrénybe, ahol az asszony még néhány ruhadarabbal még le is takarta.

Mikor a szekrény ajtaját rázárta az asszony, Britsac hallotta, hogy kinyitja a szoba ajtaját s mentegeti magát a férje előtt. Azt mondta, hogy már aludt s azért feküdt le ilyen korán, mert egy kissé rosszul érzi magát. Aztán tudakozódott, hogy a férje miért jött ilyen korán haza? A férj azt válaszolta, hogy ebéd után a házigazda egyik vendégével — aki már egy kissé be volt csipve — összeszólalkozott, amiből nagy verekedés támadt. — Mivel pedig ő épen nem barátja az ilyen ellenségeskedésnek, inkább hazajött.

Aztán halkabban beszélgettek s Britsac csak annyit vett észre, hogy a férj szintén lefeküdt.

— Azt reméltem, gondolta magában Britsac, hogy majd elküldi valahova a férjét. De talán jobb így; majd ha elalszik, igyekszem innen kiszökní.

A fogadós csakugyan le is feküdt, de nem aludt el mindjárt, hanem előtte néhány csattanós csókot adott a feleségének.

Negyedóra mulva azonban hatalmas hortyogás jelezte, hogy a szörnyeteg férj már elaludt. Britsac már türelmetlenkedni kezdett mikor csöndes neszt hallott.

— Végre kiszabadít! — gondolta magában.

De az öröme nem sokáig tartott, mert a férj abbahagyta a hortyogást és így szólt a feleségéhez:

— Miért kelsz föl? — Beteg vagy?

— Dehogy vagyok beteg, dehogy, szívecském, — válaszolta az asszony — hiszen nem is kelek föl! Csak álmodtál!

— No, szép, gondolta magában Britsac, most már ismét várhatok egy negyed óráig!

Az asszony csakugyan megint leteküdt s Britsac, aki épen már forrt a méreg, megint több csókot hallott, majd pedig erős hortyogást.

Ez utóbbi azonban csak fél óra mulva következett be, s Britsac, aki már-már fulladozni kezdett, arra gondolt, hogy a büntárs nem mer talán másodszor is fölkelni. Megpróbálta tehát, hogy a szekrény ajtaját belülről ki tudja-e csöndesen nyitni?

Az ajtó belülről nem nyílt ki, ellenben alighogy hozzáért, olyan nagyot recscent, hogy a fogadós fölriadt álmából s elkiáltotta magát:

— Ki az? — Ki van itt?

Britsac rémületében már magán kívül volt.

— Bizonyosan valamelyik butodarab roppant meg, barátom, — válaszolt az asszony.

A fogadós azonban fölkel, s meggyújtotta az éjjeli szekrényen levő porcellán-lámpát. A fogadós nem látott semmit, s megint le akart feküdni, de amint megfordult véletlenül leütötte a porcellán-lámpát, amely feesett a földre és eltört. A kiömlött petroleum, persze azonnal tángolt és tüzet fogott az ágy alsó része és a függöny is. Az asszony rémületében fölsikoltott és elájult. A férje azonnal ölbekapta, s bár a saját lábát megégette, kivitte a folyosóra, ahol torzakadatiából elkezdett kiabálni.

— Tűz van! Tűz van!

Mikor Britsac ezt a rémkialtást hallotta, s a szekrény nyílásain át a fényességet látta, azt gondolta, hogy a rémületől meg kell örülnie. Az a gondolat, hogy elevenen el fog égni, megkétszerezte az erejét, de bár hogyan erőlködött is, az ajtó csak nem nyílt ki.

Mivel még nem volt nagyon késő, a fogadó cselédjei a vendégekkel együtt csakhamar oda rohantak az égő szoba elé.

Mindenki lármázott, és nem tudta senki, hogy mire hallgasson. Mindenki csak tanácsokat adott ahelyett, hogy cselekedett volna. Az ajtóban állva kiabáltak az emberek.

— Tűzoltókat kell hívni!

— Hozzanak vizet!

— Vagy homokot!

— Méntsék meg az üzleti könyveket!

— Inkább az ékszereket kell kimenteni!

Ekkor azonban a szekrényből rémületes ordítást hallottak.

— Előbb a szekrényt! Legelőször a szekrényt mentsek meg!

Leon Xanrof.

Ugyvédek háboruja.

— Saját tudósítónktól, —

május 8.

Egyre szaporodnak s talán soha sem fogynak el azok a pörök, amelyek Perlaky Kálmán s Gály Lajos civakodásából erednek. Tegnap ennek a pörsorozatnak egy mellékhatását tárgyalta Benke Ferencz büntetőjárásbíró.

Ezt a pört Perlaky indította Lederer Márton dr. ellen, aki Gály megbízásából sikkasztás miatt följelentette Perlaky Kálmán ügyvédet. A bevádolt ügyvéd viszont a kamaránál emelt panaszt Lederer ellen s azt mondta, hogy jobb tudomása ellenére vádolta sikkasztással s hűtlen kezeléssel. A kamara fegyelmi bírósága nyilatkozat-tételre hívta fel Lederert, aki nemcsak hogy föntartotta azokat a vádakokat, amiket ügyfele

megbízásából Perlaky ellen panaszolt, hanem kijelentette, hogy a panaszlevélben foglalt bűncselekményt Perlaky valóban elkövette. Erre a nyilatkozatra pedig azzal felelt Perlaky, hogy frágalmazás miatt bepanaszolta Lederert a büntető járásbírósa által.

Perlaky a tárgyaláson így adja elő a panaszát:

Én a Lederer ügyvéd ur eljárását nemcsak nem kollegiális, hanem rosszhiszeműnek is tartom. Ő ellenem feljelentést tett Gály nevében azért, hogy én tőle 14 ezer frankot elsikkasztottam. Abban áll a rosszhiszeműsége, hogy Lederer tudta, hogy amikor az a pénz hozzám, mint Gály volt ügyvédjéhez befolyt, én Párisba postán küldtem Gálynak 30 ezer frankot.

De rosszhiszemű ő azért is, mert a törvényszék és a tábla a sikkasztás vádját félretette, kimondván, hogy elszámolási viszony forog fenn közöttünk és így nem lehet szó sikkasztásról.

Lederer dr.: Semmitéle rosszhiszeműséget el nem követtem. Amit mondtam Perlaky ur felől, azt be tudom bizonyítani. Ő a Gály követeléseiből, kártyaadósságokból folyt váltókat mintegy 200 ezer korona erejéig a saját nevére forgatta, hogy aztán mint jóhiszemű birtokos perelhesse a váltókat. Az egészet el nem sikkasztotta, hanem a 14 ezer frankot egyszerűen zsebrevágta, azt hívén, hogy a bonyolult ügyben nem tudunk eligazodni és így nem fogunk rájönni.

A bíró: Mérsékletre intem a vádlott urat.

Lederer.: Amit tehát az ügyvédi kamaránál előadtam, azt a legjobb meggyőződéssel tehettem. Majd kiderül, hogy Perlaky ur minő szegényére vált az ügyvédi karnak.

Perlaky Kálmán ügyvéd, ki nagyon szenvedő ember benyomását keltette, rettenetes fölindulással felelt a védekezésre, Azt, hogy ő Gály pénzét eltitkolta, gazságnak nevezi, mire a bíró megint. Ha igaz volna — ugymond — csak a fele annak a szennynek, amivel itt vádolják, már régen föbelőtte volna magát. De ő megtett mindent, ami kötelessége volt; ami Gálynak jogosan járt, azt neki kiadta. Kéri a vádlott elítélését.

A bíró: Ki fogom hirdetni az ítéletet. Lederer Márton drt az ellene emelt vád alól fölmentem. Azért, mert őt az ügyvédi kamara nyilatkozattal végett hívta fel; ő neki tehát joga volt eljárásának indokait és okait legjobb tudomása és meggyőződéséhez híven előadni.

Perlaky a felmentő ítélet ellen főleb bezett.

Gyilkos borbély.

— Családi dráma. —
— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 8.

Valkó Antal községi lakosnak borbélyüzlete volt, de csak volt. Ma már zárva van a műhely, gazdája pedig a börtönbe került.

Valkónak ugyanis fiatal szép felesége rendszerint az üzlet pénztár asztalánál ült. Ott ismerkedett meg egy Kun Sándor nevű fiatal emberrel, a ki eleintén csak ritkábban, az utóbbi időben azonban majdnem minden nap ellátogatott az üzletbe.

Az asszonnyal való nyájaskodást a férj eleintén nem vette komolyan s csak akkor ébredt benne a gyanu, a mikor mások besugásából értesült, hogy felesége viszonyt folytat Kunnal. Miaiatt a férj távol volt, a menyecske legyottokat adott a fiatal embernek.

Egy ilyen légyottot meglesett Valkó s miután meggyőződött neje hűtlenségéről, borzalmas tette határozta el magát.

Hétfőn délután Kun ismét megjelent a borbélyműhelyben, hogy megborotválkozzék. Valkó úgy tett most is, mintha semmit sem tudna s nagy bőbeszédűséggel fogott a munkához.

Nyugodtan huzta végig az éles kést a fiatal ember arcán s mikor a nyakához ért, egy erős rántással átmetszette a torkát, úgy hogy a vágás egész a nyakcsigolyáig ért. A vonagló fiatal embert leszoritotta a székre s azután behivta a feleségét a műhelybe. Mikor az asszony belépett, Valkó rámutatott a véres holttestre, mondván:

— Na, most már neked adom egészen.

Ezzel megmosta a kezét, a műhelyajtót bezárta és elment a csendőrséghez, a hol bejelentette, hogy embert ölt. A csendőrség, miután meggyőződött az esetről, a gyilkost fogva tartotta és távirati jelentést tett az ügyészséghez.

A spanyol konzul eltűnt.

— Saját tudósítónktól —

Budapest, máj. 8.

A mult hét szerdája óta a bécsi spanyol konzul, don Marian Duran de los Rios y Castilla a császárvárosból eltűnt.

Eltűnésével kapcsolatban a legkalandosabb hírek kerültek forgalomba, amelyek a beavatottak mély hallgatása folytán csak nehezen ellenőrizhetők.

Az osztrák fővárosban most másról sem beszélnek, mint az eltűnt konzulról, aki előkelő spanyol családból származik.

A konzulról azt beszélnek, hogy tőzsdei spekulációkba bocsátkozott, amelyeknek balsikere folytán 800,000 korona különbözetet kellett volna fizetnie, ám e helyett váltókkal elégitette ki hitelezőit.

A konzul az osztrák főváros szomszédságában lakott egy fényűzéssel berendezett villában. Diplomáciai működése nem volt épen jelentékeny; hetenkint kétszer-háromszor fölment a konzulátus hejyiségébe, s ott hamarosan elintézte a folyó ügyeket.

Már a társaságban meglehetősen szerepet játszott. Két év előtt megházasodott, nőül vevén egy Bécsben élő gazdag magyar magánzó Kern József leányát. Kern azelőtt az ismert budapesti Kern S. Enoch fia nagy kereskedő cégnek volt tagja.

A feleségével nagy hozományt kapott, mindazonáltal folytatta a spanyol borral és spanyol dugaszárúval való ügynökösködését s dacára a neje nagyvagyónának, mégis gyakran küzdött anyagi zavarokkal s apósa is, aki ismételten jótájt érte, sokat vesztett.

Május elsején látták utoljára a konzulátusban. Gondtalan és szeretetre méltó volt, mint rendszeren s semmisen mutatott arra, mintha szökési gondolatokkal foglalkoznék. Azóta eltűnt, anélkül, hogy a konzulátuson bárkinek is sejtetme lett volna róla, hogy Bécsből eltávozott.

A lakásáról mult szerdán azzal távozott, hogy Prágába utazik.

Miután semmi életjelt nem adott magáról, aggódó neje Prágába, a férje szállásait megjelölt szállodához fordult, ahonnan azt az

értesítést kapta, hogy férjét ott nem ismerik.

Hogy a konzul nagy veszteségei tőzsdei spekulációkból erednek, azt azért hiszik, mert a magánéletben igen takarékosan élt és ügynöksége is szépen jövedelmezett.

Eltűnéséről sem a rendőrséget, sem a spanyol kormányt nem értesítették.

Hogy a konzul iránt kormánya mily bizalommal viseltetett, kitűnik abból is, hogy csak néhány nap előtt magas rendjellel tüntette ki.

Egyszerre a halálba.

— Öngyilkos barátok. —

— Saját tudósítónktól. —

Nagyvárad, máj. 8.

Nagyvárad levelezőnk két jó barát öngyilkosságáról értesít bennünket. Fialat jogászgyerekek voltak s a szerelem adta kezükbe a gyilkoló fegyvert. Az eset a következő:

Láng Kornél és Pollák Aladár jó barátok voltak. Nagyon szerették egymást, de egy más valakit is... Nem tudtak elválni egymástól, de viszont nem tudták elviselni az életet a másik nélkül.

Szóval: a szerelem háborút üzent a barátai szeretetnek. Irtó náborut, melyben, ha az érzelmek összeütköznek, nincs megoldás! Bocsánat azaz van: a halál?! Ők ezt választották.

Érdekes tárgy dráma megírására, bár nehéz a nézőnek bebizonyítani, hogy a barátság erősebb a szerelemnél. Ez eset pedig bizonyítja.

A két jogász egy leányt szeretett s ő érte haltak meg.

Ugy határozták el, hogy ugyanazon órában lövik magukat mellbe. Kiki saját lakásán.

Láng Kornél tegnapelőtt délután három órákor ért a Sip-utca 11. számú lakására. Magára zárta az ajtót. Egy fél óra mulva két durranás hallatszott, a másik félórán már a temetkezési vállalat emberei egyszerű korporsóban szállították a boldogtalan ifjút a halottnézőbe.

Ugyanakkor megállapodás szerint Pollák Aladárnak is öngyilkosnak kellett volna lennie. De nem lehetett.

Egész délután lakásán tartózkodott. Itt van nagybátyjának, Pollák Ede dr. ügyvédnek az irodája is. Mindig jött látogató s Pollák Aladár bosszankodva hagyta el a lakást. Közben többször átöltözködött, ami feltűnt Sötét Róza szakácsnőnek s ezért szólt is neki. A különben szelid fiatalember dühösen válaszolt a leánynak.

Este 7 órákor, mikor Láng már a halott nézőben feküdt, ismét látogató jött Reiner Jenő dr. Pollák távozás közben mérgesen csapta be az ajtót s a kapuban leste, hogy mikor megy el Reiner.

Alig, hogy ez utóbbi elhagyta a házat, settenkedve a lakásba lopózkodott vissza, úgy, hogy ezt a cselédek észre nem vették s két szer mellbe lötte magát.

Micsoda lelkiállapota lehetett ennek a fiatalembernek, kit a véletlen körölmények teljes négy órán keresztül akadályoztak meg az öngyilkosság elkövetésében?!

A cselédek nem hallották a lövéseket, miután azok a harmadik szobában hangzóttak el.

Kilencz órákor ágyat akart vetni Kiss

Erzsi szobaleány, de amint meggyújtotta a légszeszt, nagyot sikoltott, összeszaladtak a lakók. A vég ugyanaz, mint szerencsétlen társáé.

Mindig együtt voltak s most egy helyen nyugosznak . . .

N A P I H I R E K

— **A főiskolai ifjuság gyűlése.** Akadémiai polgársága tegnap d. u. gyűlést tartott, melyen a selmeczbányai országos diákkongresszuson képviseltetést és az ezzel kapcsolatos ügyeket vették tárgyalás alá. A budapesti Egyetemi Körtől ugyanis az elmúlt napokban lentjárt Köpösdý Dezső, hogy kaptatja őket, hogy a kongresszusra és azt megelőzőleg a Széll Kálmán miniszterelnököt védnökül felkérő deputatióban képviseltesse magát a debreczeni ifjuság. Ez ügyben hívták össze a gyűlést, mely a következő határozatot hozta:

»Mivel a budapesti mozgalmakban minden ellenkező nyilatkozatok dacára nem találhatunk elegendő és elfogadható biztosítékot arra nézve, hogy egyedül csak a tiszt, önzetlen faji érdekért, a magyarságért küzdő nének — bármennyire szívünkön viseljük is a magyar diákság békéjét és bármennyire égető vágyunk, — hogy a magyar ifjuság mint egységes, erős egész küzdjön az annyira veszélyeztetett magyar fajért, de ezen mozgalomnak határozottan szembeálló veszedelmes felekezeti színezete és mellékzézéi oly akadályként merednek elénk, amelyen élhősügnünknek megszégyesése és saját magunk elleni merénylet elkövetése nélkül túl nem tehetjük magunkat!

És az előjelekből ítélve nem lehet bizalmunk ez irányban a diákgyűlés befolyásolatlanságában és e mozgalmat intéző párttól való függetlenségében sem. Azért hogy megelőzzük a semmi jó eredményt, de tömérdek veszedelmet hozó, másként el nem kerülhető összeközéni, határozatilag kimondjuk, hogy a debreczeni Akadémia polgársága az ideai diákgyűlésen nem képviselteti magát és így a védnök felkérő küldöttségbe sem küld képviselőket,

E határozati javaslatot a gyűlés nagy lelkesedéssel elfogadta. Így tehát a debreczeni Akadémia ifjusága a selmeczbányai kongresszuson nem fog részt venni. A mai viszonyok közt csakugyan ez a leghelyesebb eljárás, amivel meglel a Budapestben legutóbb történtekre.

— **Debreczen város költségvetése.** Debreczen város tevékeny és ügybuzgó főszámvévője Roncsik Lajos elkészítette a város múlt évi zárszámadását s egy vaskos füzetben bocsátotta közre. Az ügyesen összeállított zárszámadás részletesen mutatja ki a város vagyoni, bevételét és kiadását. Felhívja a város tisztviselőinek évi dotációját s egyes egyletek anyagi támogatására hozott áldozatokat. Oriási összeg szerepel a füzetben bevétel és kiadás gyanánt, mely számösszeg fényesen igazolja Debreczen város vagyoni és kulturális előhaladását.

— **Népszerű előadás.** Ramm Oszkár miniszteri kiküldött érdekes előadást tartott tegnap délelőtt a városháza nagytermében, melyen szépszámú közönség vett részt. Népszerű előadásának tárgya a viharágyukról és a jég elleni védekezésről szólt, mely különösen a mezőgazdasággal foglalkozókat érdekelhetette közelebről. Az édekes, vonzó előadás nagy tetszéssel találkozott a hallgatóság részéről.

— **Hymen.** Kohn Ármín margittai lakos kedden vezette oltárhoz Löw József, hirlapíró társunk bájos hugát, Löw Karolinát.

— **A dalegylet társasvacsorája.** A debreczeni dalegylet tiszteletbeli, alapító és pártoló, valamint a helybeli testvér dalegyletek tagjai részére 1901. május hó 15-én, a nagyerdei vígadóban szigorúan zártkörű és teljesen családi jellegű társasvacsorát rendez. A társas vacsora rendezése nem egészen új dolga egyletünknek. — Ily természetű összejövetel, a működő egyleti tagok és ezeknek közvetlen családtagjai által már több alkalommal történtek. Miután ezen összejövetel mindannyiszor a legkellemesebb szórakoztatást nyújtották az azon résztvevőknek: elhatározták, hogy egy ilyen kellemes kedélyes és egészen házi jellegű összejövetelre az egylet tiszteletbeli, alapító és pártoló tagjai valamint a helybeli testvér dalegyletek tagjai is meghívassanak. A jelzett összejövetelen csupán a most megnevezettek vehetnek részt. A ki tehát egyletünkhöz ez idő szerint sem egyik, sem másik czímen nem tartozik és az összejövetelen részt kíván venni: vagy az alapító, vagy a pártoló tagok sorába kell előbb belépnie. Az estélyeni résztvétel díja 2 kor. 40 fillér, (1 frt 20 kr.) mely összegből 2 korona (1 frt) a vacsora díjára, 40 fillér (20 kr.) pedig a szoros értelemben vett rendezési kész kiadások megtérítésére fordítatik. A vacsora áll: 1. Több rendbeli peccsenye (egy fogás.) 2. Többféle tészta (egy fogás.) 3. Személyenként egy fél liter bor, két személyre egy üveg ásványvíz, szódavíz. Vacsora közben dalok, vig szavalat és tréfás monológ előadásával fognak a résztvevők szórakoztatni. Vacsora után táncz. Miután azon körülményt, hogy az estélyen mennyien fognak részt venni, e hó 13 án déli 12 óráig, a vacsorát adó vendéglősnök feltételül tudomására kell adni: felkéretnek a részt venni szándékozó, hogy a vacsora jegyet legkésőbb e hó 13 ikának 11 órájáig megváltani sziveskedjenek. Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett válthatók: Kontsek Kornél, Kostya János, Nagy András (keztűs) és Szent Királyi Tivadar urak illetében. Pénztárvitát nem lesz. A vacsora jegy egyszermind belépti jegyül szolgál. Vacsora kezdete este pont nyolcz órakor. Kéretnek a hölgyek a legegyszerűbb öltözetben megjelenni.

— **Születésnapl ünnepély.** Szép családi ünnepély folyt le e hó 3-án Ebesen Ö z v. K o v á c s Lajosné, szül. Egerfarmossy Kándó Eszter urnó 90-ik születése napját. A szép ünnepélyen, a család tagjain kívül Dr. Király Ferencz a ház régi jó barátja is megjelent, számos felköszöntő hangzott el az ünnepeit fenköltlekkü urinőre.

— **A helyi vasút és Barnum.** A debreczeni helyi vasút igazgatósága, tekintettel arra, hogy a Barnum előadásokra seregestől fog kivonulni a nép, elhatározta, hogy e két napon át tartó előadások alatt a nagy állomástól több külön vonatot fog a városba indítani.

— **Az előzékeny kísérő.** G á b i János csizmadia mester tegnap betért egy Csapó-utcai csapszékbe, hogy ott egy pár üveg bort elfogyaszson. Az idogálásnak az lett azután a vége, hogy a borkedvelő csizmadia leitta magát a sárga földig s mikor este felé kitámaszkodott a korcsmából nem birt husz lépésnél tovább menni, hanem letelepedett a nedves kövezetre. Így talált rá Sehonnai Nagy Gábor irodaszolga, aki előzékenyen ajánlkozott rá, hogy ő majd hazavezeti a be-

rugott embert. Haza is vezette a nagylekkü irodaszolga, de ez épen 22 forintjába került Gábi Jánosnak, mert utközben ennyit hozott ki Sehonnai Nagy Gábor a magával tehetetlen ember zsebéből. A károsult ember csak reggelfelé — mikor már kialudta mámorát — vette észre a tolvajlást s azonnal jelentést tett róla a rendőrség bűnügyi osztályánál, ahol most mindenfelé keresik az előzékeny kísérőt.

— **Barnum és a zsebmetszők.** Barnuméknak a látványosságokon kívül van még egy külön specialitásuk. A különféle nemzetiségű zsebmetszők ugyanis egy egész külön tábor alkottak, hogy lépten-nyomon kövessék Barnumékat utjukban. Természetesen könnyű a dolguk annyi ezernyi nép között s nagyon sokan vannak, kik drágán fizették már meg ezt az élvezetet amit Barnumék czirkuszában élveztek. — Ahol csak eddig elvonult az óriási czirkusz, temérdek ember siratja erszényét vagy ékszerait amitől az utazó zsebmetsző banda fosztotta meg. A közönségnek mindenestre jó lesz óvatosságnak lenni; a rendőrségtől pedig elvárjuk, hogy az előadások alkalmával a legszigorúbb óvintézkedéseket tegye meg, hogy a szabdkai, szegedi stb. zsebelések ne ismétlődjenek meg nálunk is.

— **Felmentett cseléd leány.** A múlt évben történt, hogy Sz. Szabó János ügyvéd kis gyermekét a dajka elvitte a szomszédba, ahol Sóvágó Margit cselédleány szolgált. A gyermek egyszerre sirni kezdett és vizet kért. Sóvágó Margit, hogy a gyermeket elhallgattassa, átnyújtotta annak az asztalon lévő telt poharat, a melynek tartalmát a gyermek kiürítette, de alig telt el más fél óra a gyermek iszonyú kinokat érzett és rövid szenvedés után meghalt. Az orvosi vizsgálat konstátálta, hogy a gyermek benzín mérgezésnek esett áldozatául. Sóvágó Margit azt nem sejtette, hogy az a folyadék, a mit a gyerek szomjuságának eloltására adott, az tulajdonképen erős benzín volt, a mit urnője hagyott az asztalon, miután kesztyűjét kitisztította.

A vád alá helyezett cselédleányt tegnap a debreczeni kir. törvényszék Dr. Oláh Miklós elnökelete alatt fejl m e n t e t t e.

— **Az elveszett és megkerült 70 forint.** A mai világban talán még a fehér hollónál is ritkább a becsületes megtaláló, de azért ilyen is kerül néha napján. Hát ilyen derék asszony P ó c s i Julianna. Tóth Pál Rakovszky-utcai lakos, egy szegény mesterember, ki a két keze munkájával keresi meg nagynehezen a mindennapi kenyerét, tegnap délelőtt elvesztett 70 forintot a Piacz utcán, mit pedig neki valahová be kellett volna fizetni. Kétségbeesetten szaladt a rendőrségre jelenteni sulyos vesztességét, azonban nagyon kevés reménye volt, hogy a pénz valaha még megkerüljön. Annál nagyobb volt aztán öröme, mikor délután beállított hozzá a becsületes megtaláló s hiánytalanul leolvasta neki az elveszett pénzt. Megérdemli a becsületes asszony, hogy neve az újságba kerüljön.

— **A részegember lova.** Hosszu időn keresztül kuporgatta C s u h a i József nyir-balkányi dohányos a garasokat, hogy majd ha nagyobb summára felszaporodik egy lovat vegyen magának rajta. Végre nagynehezen 50 korona lett az összekuporgatott pénzből s tegnap aztán a boldog Csuhai felült a debreczeni vonatra, hogy végre valahára teljesedésbe menjen régi vágya. Debreczenbe érkezve aztán első dolga volt, hogy betérjen egy pohár borra egyik hatvan utcai korcs-

mába. A borozgatásnak aztán az lett a vége, hogy összekerült egy szinte ott idogáló atya fival s az 50 koronából mindössze 6 korona és 60 fillér maradt meg s tetejébe rögtönöztek a Hatvan utcán egy olyan ribilliót, hogy mindkettőjüket bekisérték a rendőrség büntető osztályához. Ott aztán 5 koronáig büntették meg a kihágásért Csukait s a megmaradt pénzből — mivel elvesztette a kalapját — vettek neki egy szalma kalapot. A boldog talan Csuhai pedig hosszuranyult ábrázattal indul most vissza Nyirbalkányba, ahol aligha lesz megelégedve a kedves életpárja az előnyös vásárral.

— **Garázda részeg.** Hangos kurjongatások között dülöngözte végig tegnap délelőtt Nagy István napszámos a Varga utcán. A közelben álló Menyhart László rendőrezért megszólította a részeg napszámost, de vesztére, mert a garázda Nagy erre meg a rendőrré támadt rá botjával, majd elvette a rendőr kardját is s avval kezdte azt ütlegelni. Szerencsére csakhamar más rendőrök is kerültek oda, kik kiszabadították bajtársukat szorult helyzetéből s a folyton átkozódó napszámost a rendőrségre kísérték. A részeg embert most hatóság ellen elkövetett erőszak büntetéseért is felelősségre fogják vonni.

— **Meghívás.** A debreczeni ipartestület kebelében szervezett békéltető bizottság alapszabályainak 2. § a értelmében a békéltető bizottság 72 rendes és 48 póttagból áll. A rendes tagok felerészét a testület előjáróságának tagjai, felerészét pedig a testülethez tartozó iparosok összes segédei által maguk közül választott segédek képezvén, felhívom Debreczen sz. kir. város képesített ipart üző összes segédeit, hogy a nevezett békéltető bizottság s e g é d tagjainak megválasztására folyó évi május hó 19-én délután 3 órakor az »Iparos-otthon« disztermében (Simonffy utca 11 sz. III. lépcső II. em.) tartandó segéd gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. Tárty: 36 rendes és 36 póttag választása. Debreczen, 1901 április hó 30 án Boczkó Sámuel rendőrfőkapitány, mint első fokú iparhatóság.

— **Sima Ferencz agybaja.** Szentés város volt országgyűlési képviselőjének Sima Ferencznek ugyancsak meggyűlt a baja a büntetőbírókakkal. A budapesti törvényszék e hónap 10 ére, a szegedi törvényszék pedig e hónap 11 ére tüzött ki ellene főtárgyalást sikkasztás büntette miatt. Ezekon kívül a budapesti büntető törvényszéknel e hónap 17 én két rendbeli nyilvános rágalmazásért is felelősségre vonják mint vádlottat. Sima hogy ezeknek a tárgyalásoknak izgalma s esetleg kellemetlenségeit elkerülje, már gondoskodott arról, hogy meg nem jelenése esetén a törvényszék igazoltnak tekintse távolmaradását. Lederer Ignác dr. fővárosi ügyvéd ma délelőtt terjesztette be a büntető törvényszékhez azt az orvosi bizonyítványt, amelyet N é m e t h Frigyes dr. egyetemi tanársegéd, törvényszéki orvos állított ki Simáról. Ezen bizonyítvány tanúsága szerint Sima oly agybántalomban szenved, amely előjele szokott lenni az agylágyulásnak, s amely miatt nem jelenhet meg a főtárgyaláson. Az orvosi bizonyítványt iktatás után nyomban kiadták Lenk Gyula táblai bírónak, Sima sikkasztási bűnygyét tárgyaló tanács elnökének tudomásvétel, esetleges továbbá intézkedés véget.

— **Egy milliomos öngyilkossága.** Brailából írják, hogy ott nagy izgatottságot keltett Carnevali milliomos terménykereskedőnek az öngyilkossága. Carnevali többszörös milliomos volt s legfőbb irányítója a romániai gabonakivitelnek. Az öngyilkosság napján táviratot kapott, valamelyik olasz kikötővárosból hogy az őt buzával megrakott gőzöse oda

megérkezett, de a cég m e g t a g a d t a a buza átvételét, mert az valamiképp megnevésedett és megromlott. — Az így támadt kára meghaladta az egy millió frankot, Carnevali a rémhir hallatára szélhűdést kapott s míg orvosai azon fáradoztak, hogy a hűdés hatását enyhítsék, ő egy alkalmas pillanatban revolveréhez nyult és föbe lötte magát.

Csinos amerikai hölgyek.

Ezek Barnum és Balley látványosságában nagy számban láthatók.

A nagycirkuszban nagyszámu és elragadtató bölgy fog fellépni. »Alakjukban bájosak« és klaszikai plasztikát magában foglaló mutatványokban fognak fellépni. Az előadások kizárólagosan művészeti természetűek lesznek és fiatal hölgyek iparkodni loznak mindent bájos tartással végezni és így eddig még nem látott érdekes részt képeznek, a kiállításban. Azonkívül még sok más csinos lány van itt, kik mind a mulattatáshoz hozzájárálnak. Néhány közülök híres bohóc, sok féle jonglőr, 2 közülök lovarmester, kettő bemutatja a modern asszony! lóháton és egyuttal a lovakkal együtt látni őket a magas uágásban nagyszerűt végezni. Vannak még ott műlovarnok, kik bátorságukkal és bájaikkal csodálatos mutatnak gyergetlen lovakon és elragadtatnak mindenkit, a vakmerő lányok a magas légben, veszélyes és nyakörő előadásaikkal a szemlélők teljes elismerését és megelégedését megnyerik. Új mutatványokat előadó 3 csorda elefántot is látni melyek egyidőben a körökben fellépnek, bámulatba ejtik a néző közönséget, a 70 nemes idomított lónak együttes elővezetése és produkálása egy körben, míg másutt 3 körben, 2 szinpadon, 1 versenypályán, 100 érdekes jelenet látható. Ujabb bevásárlások ezen látványosság 2 híres állatsereglete nagyobbitatott. Az állatseregleti sátorban látható igen érdekes és festői mulatságokat jonglőrök, magikusok és zenészek előadásait, ezeken kívül még óriásokat, törpéket és az élő emberi rendellenességek és természetcsodák nagysorozatát. Az egész látványosság nagyszerű jelleggel bír és sok oktató dolgot tartalmaz. A látványosság május 11 12 én itt lesz.

Uj üzlet megnyitás.

Gyarmathy János mészáros

Dégenfeld-tér 9 sz. (Csapó-u. sarok) Husárok: I. rendű 50, II. r. 44 kr. 1 kgr. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertésus napi-folyó áraknál 4 krral olcsóbban. Vegyes hiteg felvágott állandóan friss. Virsli és szalvalade drója 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. Főüzlet: Bethlen-utca 29. (saját ház). Itt a husárok: I. rendű. 48 kr. itt is mindenféle hentes czikkek kaphatók. Vendéglősök megfelelő árengedményben részesülnek.

Kiváló tisztelettel
Gyarmathy János.

Színház

* **A viczeadmirális.** Az ez évad színházi szezonjában az utolsó, ugynevezett bucsuelő adását tartotta tegnap este az operette személyzet. A vig zenéjü, mulatságos meséjü Viczeadmirálisit játszották közepes ház előtt. A közönség ez alkalmat használta fel, hogy tiszteletének és nagy rabecsülésének jelével tüntesse ki itju Szat hmáry Árpádot, ezt a kiváló, derék színészt, aki ez évadban oly sokszor adta jelét fényes színészi tehetségének. Palmaágot nyújtottak fel neki, melyen ötpecsétü levél függött. K o m l ó s s y Emma szintén megemlékezésben részesült Tisztelői pazarul díszített szép virágkosárral kedveskedtek neki.

Az előadás általában jól folyt le. Ugy a szereplő színészek, mint a kar mindent elkövetett, hogy ez a bucsu-est édes emléket hagyjon hátra. Egyenkint nem is írunk róluk hanem kivétel nélkül dicsérettel emlíjük meg őket s bucsuzunk tőlük a közelebbi viszontlátás reményében.

Ma a drámai személyzet vesz bucsut a »Bagdadi hercegnőben« és azután csaknem öt hónapig csukva lesznek Thália kapui.

Isten vezérelje szeretett művészeinket vándorutjokon s tartsa fejük felett megáldó kezét.

Táviratok.

Zászlószentelési ünnepély a Ludovikában.

Budapest, május 8. (Saját tud.) A magyar honvédtisztképző intézetünkben, a Ludovika felsőbb tisztképző akadémiában fényesen, káprázatosan folyt le a zászlószentelés ünnepe. A borongós reggelen, az éjszakai nagy eső miatt, féltek, hogy a tavaszi zápor elmossa az ünnepséget. Azonban az idő is kedvezett, óriás tömeg jelenlétében folyt le az ünnepély. Egészen fél tíz óráig tartott a felvonulás. Az emelvények zsufozásig megteltek. Az aranyos, szines katonai tiszt díszruhák szemkápráztató látványt nyújtottak. Az ünnepen a királyi ház részéről előbb József Frigyes és József Ágost főherczegek jelentek meg.

Beck tábornaszernagy, Krighammer tábornaszernagy közös hadügyminiszter s egyéb katonai főméltóságok sereglettek köréjük. A magyar kormány tagjai közül Széll Kálmán, Fejérváry, Lukács, Wlasics miniszterek jelentek meg, királyunk Ferencz József pont tíz órakor érkezett meg, midőn is József főherczeg, Fejérváry miniszter, Nyiry ezredes az akadémia parancsnoka jelentkeztek nála.

A mise után Mária Augustza főherczegasszony felkötötte a zászlóra a feliratos zászlószalagot, majd Hornig püspök emelkedett be székben intette a növendékeket a katonai becsületre, hazafiságra, férfiaságra. A szegbe verés alatt a budai dalárda énekelt.

Széll Kálmán közvetlen az uralkodóház tagjainak szegbeverése után verte be a zászlószögeket. Feltűnést keltett, hogy Pálffy a magyar testőrkapitány, az osztrák testőrparancsnok után következett csak. A fővárosban is feltűnő, szokatlan élénkség uralkodik. A vidékről felutazott temérdek honvédtisztektől s tiszti küldöttségektől tarka a város.

Délafríka háboru.

Fokváros, május 8. (Saját tud.) A burok Detuinnél, Kenhardtól nyugatra és a Swartkopnál, Brandoleitól délre tizenöt mértföldnyire, táború ütöttek és sánczokat emeltek Fokföld középső vidékein. Scheper, Malan és Hugó csapatait az angolok erősen szorongatták s végül kényszerítették, hogy visszavonuljanak dél felé. Creve őrnagy, aki Kruitzingert üldözi, Driefonteinnél harcba keveredett vele. Az ellenség öt halottat és 23 lovat hagyott a csatateren. Kruitzinger kommandójának egy része Reynernél folgyújtott egy élelmiszereket szállító vonatot.

Keeksdorp, május 8. A burok, akik egy ideig megszállva tartották Hartbeestfonteint, elhagyták hadállásaikat s különböző irányban visszavonultak. Delarey kommandójának nagyobb része dél felé, másik része észak felé ment.

Brüsszel, május 8. Krüger 24.000-re becsüli a most még harcoló burak számát; ezek közt 7000 afrikander van, Dewett, akiknek táborában Steijn elnök tartózkodik, újjászervezi seregét s készül betörni Oranjoba. Delarey visszaverte Babington hadtestének támadását.

A kínai háború.

München, május 8. (Saját tud.) Az Allgemeine Zeitung értesülése szerint a német csapatok legközelebb vissza fognak vonulni Kinából, ellenben a német hadihajók tovább is a kínai vizeken maradnak, hogy folytonosan a kínaiak szemé elé tartsák a helyzet komolyságát.

Az angol parlamenti válsága.

London, május 8. (Saját tud.) Az alsóház folyosóján tegnap az a hír volt elterjedve, hogy Edvárd király élni fog azzal a joggal, hogy a parlamentet megválasztása után való hat hónap múlva föloszlassa. A miniszteriumban igen komoly nézeteltérés merült föl a katonai javaslat dolgában. Azt beszéltek, hogy a parlament rendkívül meglepő események előtt áll.

London, május 8. Az alsóház tegnap este 106 szavazattöbbséggel megszavazta a szénkiviteli vámot. Ma az egész ország szervezett szénbányamunkásainak huszonhat delegátusa ült össze, hogy véglegesen határozzanak az egyetemes sztrájk dolgában, melylyel a kormányt és a parlamentet határozatának visszavonására akarják kényszeríteni. Ugy látják azonban, hogy a szénbányamunkások az átsó pillanathban vissza fognak riadni ettől az erőpróbától, mert még az a párt sem akar hallani az egyetemes sztrájkról, amely a parlamentben kisebbségben maradt. Mindenki fölisméri az ilyen precedensben rejülő veszedelmet. Ezenfelül mind nagyobb számmal jelentkeznek külföldi vevők, akik angol szén vásárlásánál szerződésben kötelezik magukat a kiviteli vám fizetésére.

Tőzsde.

— Goldstein Mór debreczeni bankiroda tudósítása.

— Esti zárlat, —

Buza	»	májusra	7.61
»	»	októberre	7.72
Rozs	1901. októberre	6.78	
Zab	1901. októberre	5.58	
Tengeri	1901. májusra	5.33	
»	»	júliusra	5.40

Berlin fél márkával, Amerika fél cent-olesóbb. — Irányzat szilárd.

Helyi piaci árak

— A vásárfelügyelőség jelentése. —

Az 1901. év május hó 6-7-én, megtartott heti vásárok:

Buza	—	15 kor.	—	fill	—	14 kor	80 fill
Kétszer.	—	13 »	20 »	—	13 »	—	»
Rozs	—	12 »	60 »	—	12 »	40 »	»
Árpa	—	10 »	80 »	—	10 »	60 »	»
Zab	—	12 »	40 »	—	12 »	20 »	»
Tengeri	—	11 »	—	—	10 »	80 »	»
Köles	—	11 »	20 »	—	11 »	—	»
Szalonna sós	100 kg.	86 kor.	»	90 kor.			
»	»	uj »	»	88 »			
Háj	—	»	96 »	—	100 »		
Zsir	—	»	112 »	—	120 »		
Kihasított sertés	»	»	»	—	»		
Sertés hus	»	»	»	—	»		
Széna	—	100 kg.	»	6 kor.	60 fill.	k. 40	
»	»	»	»	5 »	—	4 »	80
Ló felhajtott	—	—	—	—	—	1065 drb.	
Elkelt	—	—	—	—	—	704 »	
Szarvasmarha felh.	—	—	—	—	—	968 »	
Elkelt	—	—	—	—	—	688 »	
Sertés felhajtott	—	—	—	—	—	2068 »	
Elkelt	—	—	—	—	—	1493 »	

Halotti bizonyítvány

elő embernek.

Nem mindennapos eset, hogy valakimég életében megkapja a halotti bizonyítványát. Erről a ritka esetről szól a következő kis történetke:

Egy dublini orvosnövendék, aki, noha egészséges volt mint a makk, ágyba feküdt és elhívatta a városnegyed legjelesebb orvosát. Kitűnően szimulálta azután a Bright féle betegséget, hogy az orvos győszert rendelt megígérte, hogy másnap is meglátogatja a fejeső válva távozott. Másnap jókor reggel megjelent a diák a doktor lakásán;

— Nemde ön kezezte doktor ur szegény öcsémét aki a szomszéd utcában lakik és Bright féle betegségben szenvedett?

Ezután tüzetesen leírta a doktornak, hogy mily tünetek között halt meg az öccse. A tünetek pontosan a Bright féle betegsége valottak, s noha az orvosnak feltűnt a beteg — s ennek testvéröccse között levő feltűnő hasonlatosság — a diák kérelmére azonnal megírta a halotti bizonyítványt.

Másfél óra múlva az orvos, aki egyuttal halottkém is, elment a halott lakására de nagy rémületére csak egy szalmababát lelt az ágyban.

Azonnal jelentést tett a rendőrségnek, mely azonnal kiderítette hogy a beteg s a gyógyszer szerepét a furfangos diák játszotta aki Németországban fivérért 20.000 márka erejéig biztosította.

A ravasz szélhámost — noha azt vallotta hogy halotti bizonyítványa révén rokonaitól akart szabadulni — nyolc havi börtönre ítélték.

A dugók értékesítése.

— május 8.

Nagyon keves ház van, ahol a palackokból kivett dugókat gondosan megőriznék és kétségtelen, hogy naponként több ezer elhasznált dugó kerül a szemétdombra.

Pedig a dugó igen értékes és hasznos tárgy és nagyon jó lenne, ha a háziasszonyok annak megőrzésére nagyobb gondot fordítanának.

Mindenek felett igen jó a dugó a párnák és derékaljak kitöltésére. Nem nedvesedik meg és ezért nem is rothad el; ezenkívül ruganyos és nagyon tartós.

A párnáknak megvan az a hátrányuk, hogy az ide és oda mozgó tollak nagyon fömegítik a fejet és az agyban vértöndulást okoznak ami különösen lábajknál könnyen veszélyessé lehet.

Egy kis könnyű dugókból készült párna melyet, hogy nagyon kemény ne legyen asztalkendővel lehet borítani megszünteti ezt a bajt. A fejet nem súlyedhet be mélyen és a dugón hidegen és szabadon fekszik.

A dugókat e célra éles késsel lencsenagyságu lapos darabokra kell vágni. Ily módon lehet a derékaljakat is meptölteni dugókkal.

Ismeretes továbbá, hogy a parafa igen alkalmas szőővnek. E hasznos, de nagyon drága készüléket szintén igen olcsón lehet dugókból előállítani.

A dugót nagysága szerint két vagy három egyenlő korongra szeljük és egyenként felvarljuk az ingre oly módon, hogy szorosan és egy más mellett legyenek és lassanként, a kar kivételével az egész ing dugóval legysyn bérlve.

Hajósok és halászok folytonosan viselhetik e különben is hűsítő inget de azonkívül háboruaan a katonák is, mivel a dugó teljesen megvédi testét a szurások sőt még a gyengébb golyók ellenis. Az ily dugóingerjét még nagyobbítani is lehet, ha a mellény vagda kabát bélésébe dugó korongokat varratunk.

Nagyon alkalmas továbbá a dugó a padlóborítására, mivel a talajt meleggé teszi s megvédi a nedvesség ellen.

Az igen drága parafa szőnyegek nagyon olcsón lehetne pótolni az által, ha a közönséges szőnyegek alsó felére az említett dugó korongokat varratnók s még czélszerűbb volna négy kis metszés által azokból koczkalakuda rabokat készíteni.

Megjegyzendő, hogy mind e különböző tárgyak elkészítésére éppen semmi ügyesség nem szükséges s a legegyszerűbb asszony is, föltéve, hogy a varráshoz ért könnyen elkészítheti a dugóingerket dugó szőnyegeket s a dugók szétdarabolását az ágyak megtömésére akár gyermekek is elvégezhetik.

Külömfélék.

+ Kölcsonősség. Anyós. Kedves vőmrám, a leányom nem valami szép de anyagi jóságú hát megérdemeli, hogy szeresséd? Vőlegény. Igen drága napam, szeretni fogom őt rutsága daczára:

Menyasszony Én is ígerem önnek, hogy bármely goromba és ostoba is, ön mégis szeretni fogom őnt.

× Orosz világ Rómában. Rómából írják: Az itteni előkelő körökben divatba jött Oroszország, s ünneplik mindazt, ami orosz Asszonyok orosz bundákba öltözködnék, a gazdagok tenyerükön hordozzák az orosz művészetet s megrendelésekkel látják el őket a Rómában tartózkodó orosz arisztokra és milicmesok a társaságnak legkedveltebb tagjai. Csak nem régen történt, hogy egy orosz zeneművészt előadás után az olasz asszonyok és leányok össze vissza csökölték. A királyné, montenegrói fejedelem leánya szinte rajong Oroszországért s az ő kedvéért vált muszkává az egész társaság.

+ Hogy készülnek az encyklikák. A Vatikán beavatott köreiből azt beszéltek, hogy XIII. Leó egy encyklikán dolgozik, melynek tárgya a francia kamarában nemrég elfogadott a kongregációk ellen irányuló törvény lesz. Egy francia lap ez alkalomból leírja, hogyan szokott XIII. Leó encyklikát kiadni előbb tanu mányozza a témát, azután egyik bizalmas bibornokra bizza. Ez a munkatárs kit a pápa a legkiválóbb teológusok közül szokott kiszemelni a vázlat kidolgozása után előterjeszti munkáját a pápának, kitörül, javít, bővít a kézirat, míg végre elkészül az első revizió. Ekkor a kézirat a pápa titkáranak a kezébe kerül, azt hosszu és elegáns latin körmondatokba írja át. Így átdolgozva a kézirat újra visszakerül a pápához ki megint változtat és csiszol rajta. XIII. Leó nemcsak a stilus tökéletességére fektet súlyt, hanem arra is törekszik, eszméjét minden árnyalatával juttassa kifejezésre. Gondosan ügyel rá, hogy benne ne maradjon a kéziratban egy szó, melyet talán hamisan lehetne értelmezni még a nyomdai levonatokon is javít s megkérdézi bibornokai véleményét és csak akkor engedi kinyomni az encyklika szövegét, amikor azt minden tekintetben tökéletesnek tartja.

† A görög király kutyái. Görögországban hogy az ismert súlyos pénzügyi állapotokon minden képen javítsanak legujabban behozták a kutyaadót. A nép természetesen érthető ellen szöveggel fogadta az újítást. Egy kis véletlen azonban a bosszúságukat a legderültebb vídám ságra változtatta. A legelső athéni polgár ugyanis, akit a rendőrség s kutyaadó meg nem fizetéseért megbüntetett, — György király volt. Az udvari hivatalnokok tudniillik elfelejtették bejelenteni a király négy kutyáját aminek ez lett a következménye. A kutyák legyike, egy pompás kis foxterrier a király nővérének Alexandra angol királynőnek az ajándéka.

CSARNOK.

A méregkeverők.

— Regény a népeletről —

Írta: **Szini Péter.**

XXIII.

A haldokló vallomása.

Tévednénk, ha azt hinnők, hogy Makkos valami nagy szivességgel tűrte házában Veresfalvit.

A nyomorult ember csak a kényszernek engedett s egyáltalában nem volt inyére, hogy látja hajdani cinkostársát.

Amde hallgatnia kellett és elnéznie, hogy Veresfalvi ott dőzsölt házában és henyé télettségben lopta a napot, mert hiszen az a gonosz ember minden bűnét jól tudta.

A milyen veszedelmes, gyilkos természetű, még csakugyan megtenné, hogy bejelenti a hatóságnak.

Nem mutatott hát durczás képet a jó barát előtt, bár nagyon nehezére esett haragja kitörését visszatartani.

Veresfalvi nem volt hebehurgya ember s hirtelen átlátott a szitán. Heves gyűlölet ébredt fel lelkében a gonosztevő Makkos iránt, ki oly könnyen tultett a barátságban.

— Ime: én szenvedtem három évig! — mormogta magában. — Ez meg, ki nagyobb bűnös nálamnál, uraskodik s adja a becsületet. No, beteszem az ajtót neki hirtelenül. Várom még egy kevés időt s azután leszámolunk, édes Makkos barátom!

Makkos mitsem gyanított ebből, igyekezett jó képet vágni a dologhoz,

Nem úgy azonban a felesége. A nagyralátó ilka végre is elégnék találta az örökös vendégeskedést.

Egyszer beleunt az ingyen kosztolásba és ebéd után kitért ajakán az eddig visszatartott harag szava.

— Mi, hát ez már mindig így lesz? — fordult férjéhez.

— Micsoda? — kérde Makkos bámulva.

— Hát te még nem untad meg ezt a cherét itt tartani? Vendéglő a te házad, vagy mi? ... Már elmúlt egy éve, hogy itt lopja a napot. Nincs talán neked kihányani való vagyond? ... Vagy örökösödnek akarod megtartani?

— Tenné meg az ördög? ... Hát azt hiszed: valami nagy örömmre szolgál, hogy itt látom?

— Hát akkor mért nem kergeted el?

— Azért mert nem lehet!

— Nem lehet? — nézett nagyot Makkosné.

— Nem hát, ha mondom.

— És miért ne lehetne?

— Azért, mert mindent tud! Értsd meg: tud mindent, a mit elköveztünk!

— No, hogy a szél vigye el, hát aztán ha tud, is?

— Azt mondja, hogy bejelenti a hatóságnak

— Igen? ... No majd gondoskodom róla, hogy ezt meg ne cselekedhesse! Van még améregből, melyet neked adott: megételjük vele!

A pokoli lelkű nő, még sokáig perelt férjével, nem is gyanítván, hogy a szemes Kuvik Kata minden szót kihallgat a pitvarban.

— Ismét bűn! ... Ismét gyilkosság? ... Hát nem volt még elég? — monda Makkos remegő hangon.

— Ejh, egygyel több, vagy kevesebb, mit határoz! az Én csak nem is tartom itt azt a gonosz embert. A mivel egyik terhet leráztuk nyakunkról, majd lerázzuk vele őt is. Ha mindent tud, oda kell működnünk, hogy elhallgasson.

Igy határozta el Makkosné Veresfalvi halálát is. Hanem ez egyszer dugába dőlt gonosz terve. Hogy miért azonnal megtudjuk.

* * *

Veresfalvi azon idő alatt, mióta Makkos házában tartózkodott, folyvást azon igyekezett, hogy Kuvik Katát magarészére hódítsa.

Tette hát a szépet a könnyüvéru menyecskének s napról-napra hizelgő szavakkal ostromolta.

Nem is került nagy fáradságába a hódítás. Kuvik Kata maga is melegen érzett a deli termetű férfiú iránt s miután még most is valami nagy urnak képzelé, szívesen beszélt vele.

Lassan-lassan odafajult a dolog, hogy Kuvik Kata halálosan szerelmes lett Veresfalviba s e naptól fogva semmi titok nem volt többé közöttük.

Kuvik Kata bizalmas beszélgetés között megerősítette mindazon történeteket, melyeket Veresfalvi Gulyás Miskától es Csöröge Petitől hallott.

Véd- és dac szövetséget kötött a két személy s miután Veresfalvi a jobb jövő reményével biztatá Katát, a gonosz menyecske egész felügyeletet gyakorolt felette.

Féltette, miképen a fukar szokta félteni a kincses ládáját.

Azon napon, melyen Makkosné halálra szánta a titkaikba oly ügyesen belátó Veres-

falvit, Kuvik Kata, ki jól kihallgatott mindent, mihelyt egy kis szabad időt szakíthatott, rögtön szalagt Kázmérhoz, és tudósította a fenyegető veszélyről, melyet elleve tervelnek.

Veresfalvi minden meglepetés nélkül hallgatta e felfedezést. Tudta ő előre, hogy kedves Makkos barátja nem fog visszaradni a legindokabb tétől sem, hogy őt elhallgattassa.

Semmit se szólj, Kata, nehogy gyanítsák, hogy tudok tervök felől valamit. Meglásd csak: mily szépen megfogják magukat a saját hálójukban. Ismerem én azt a mérget s nem fognak vele előlni!

(Folyt. köv.)

Kunz József és Társa

cézgnél, kistemplombazár

A legujabb

női ruhaszövetek,

selyem áruk mosó kelmék nagy választékban

igen jutányos áron

szerezhető be.

Maradékok és kiselejtezett ARUK

rendkívüli leszállított áron

adatnak el.

Gyors és biztos segély gyomorbetegségek és azok utóbajaiban!

A legjobbnak bizonyult **HAZISZER**, mely az emésztést szabályozza, rendes vérkeringedést eredményezi, a megromlott és hibás véralkatrészt eltávolítja (a mi az egészség főfeltétele), gyorsan és biztosan megszünteti a gyomorbajt és p. ótvágy talanságot, savanyu felbőfögést, hányási ingeret, gyomor- és hasbántalmat, gyomorgöröcsöt, vértolu lást hámorhoidákat, női bántalmakat, bélbajokat a már 40 év óta jónak bizonyult

Dr. Rosa-fele balzsam Prágai házikenőcs

FRAGNER B. gyógysz.-től Prágában 203-III.

Az emésztés minden munkáját új életre serkenti és egészséges tiszta vért szerez, különben is biztos és messze földön híresé vált háziszser. 1 üveg 50 kr. kettős üveg 1 frt. Postán 20 krral drágább

Ha 1 frt. előre beküldetik, egy nagy üveggel, 75 kr. előleges beküldése mellett pedig egy kis üveggel azonnal bérmentve küldetik a birodalom bár mely részébe.

Kiváló fájdalomcsillapító, antiseptikus, gyógyító és a hegedést elősegítő szer.

Minden gyuladás, seb és kelés gyógyítása biztos sikerral jár, a női mell gyuladásánál, tejrekedés- és keményedésnél, a gyermek elválasztásánál, tályogok, vérkelések, pokolvar és gonyedéseknel, továbbá körömgonyedés az ugynevezett körömméregnél a kézen és lábujjakon, keményedéseknel, daganatoknál, mirigydaganatoknál, holt-tetem képződéseknél stb. 50 év óta bevált

A gyógyulás fájdalom nélkül halad a kenőcs hűsítő hatása alatt.

Dobozban 35 kr.ával. Postán 6 krral drágább.

Egy frt. 58 kr. előre beküldése mellett 41 dobozzal, 1 frt 68 kr 6/2 dobozzal vagy 2 frt 30 ert. 6/1 dobozzal végre 2 frt. 43 kr. előrei beküldés után 9/2 dobozzal bérmentve küldetik az oszt. magyar birodalom bár mely részébe.

F

Figyelmeztetés! Mindenki csak az eredeti készítményt s kérje a prágai Fragner B. gyógyszer-tárától és figyeljen arra, hogy a Dr. Rosa balzsam csomagolás minden részén az itt látható kerek védjegy legyen; a prágai hzi kenőcs csomagolásán pedig a jobbról látható három szögletű védjegy. A ki egy utánzást talál s nekem bejelenti, díjat kap!

Elismerő levelek ezrel rendelkezésre állnak

Raktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF**; gyógyszer-tárában. **EGGER A.** gyógyszer-tárában

DEBRECZENB EN kaphatók

Dr. ROTSCHEK V. EMIL MIHALOVITS ISTVÁN és **TÓTH B.** gyógyszerészeknél

Főraktár a készítőnél **FRAGNER B.** cs. és kir. udvari szállítónál, a fekete sas gyógyszer-tára Prágában a Spornert-utca sarkán 203. szám

Debreczen.

Csak két nap.

Szombaton május 11 és Vasárnap május 12.

BARNUM & BAILEY

a világ legnagyobb látványossága.

Óriási amerikai mulatóhely.

50 év óta Amerika büszkesége

Jelenleg a Continensen körutazást tesz.

67 óriási saját külön e célra épített vasuti kocsiával mely 4 teljes vonatott képez, A teljes „Ensemble“ 12 hatalmas sátor pavillonban lesz kiállítva, melyeknek legnagyobbika körülbelül 12.000 kényelmes ülőhelyet foglal magában.

Naponta 2 előadás, délután 2 és este fél 8 órakor. A megnyitás 1 és fél órával az előadás előtt történik, hogy a nagy közönségnek alkalma legyen az élő csodaembereket, a három elefánt csordát és a kettős állatseregletet megtekinteni.

Számtalan, összehasonlíthatatlan és utanozhatatlan, vakmerő, félelmet nem ismerő mutatvány. A fellépő művészeknek mindegyike

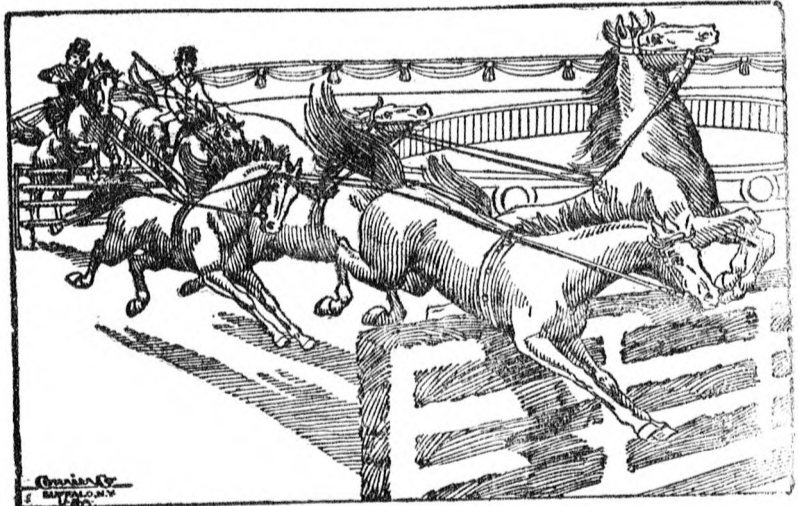
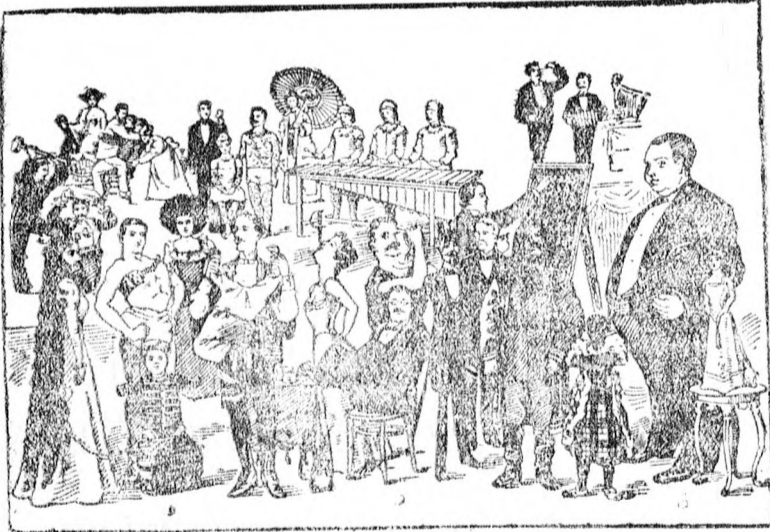
mester a maga szakmájában, Minden művész egy csillag. Az arénában bemutatott mutatványok mindegyik egy-egy meglepetést képez. Minden valóban egészen új, tökéletes és eddig még sohasem lett bemutatva. Emberi elme által elgondolható leghatalmasabb és legnagyobb látványosság, 3 nagy lovas mutatvány bemutatására szolgáló „maége“ ban, 2 hatalmas szinpaddal és egy majdnem mérhetetlen hosszúságú futó pályával, 3 óriási terjedelmű légtornászati térséggel.

Egy egész állatsereglet, idomított vadállatokkal.

Mindenféle fajta versenyfuttatás, erőművészeti mutatványok, légművészet, a földön és levegőben való tornaművészet bemutatása és új meglepetések. A bajnokok erejének megfeszítő igyekezete az ügyesség által elért recordok megdöntésére. 70 gyönyörű lónak egy „Manége“-ban való elővezetése, 400 kitüntetett lónak kiállítása, 3 csorda legkitünőbbben idomított elefántnak, 3 porondon egyidőben való elővezetése, 20 nemzetközi némajátékos bohóc.

Egy igazi világkiállítás modern láttnivalókkal cirkusz. Hippodrom. Allatsereglet.

Idomított állatok kiállítása.

1000 férfi, asszony s ló.

Törpék, tetováltak, kardnyelők, egy hölgy hosszú hajjal s teljes körszakállal, egy kutyafejű gyermek, kéz nélküli emberek, jonglőrök, 1000 eredeti különös dolog és csodálatra méltó előadások. Egy majdnem végnélküli sorozata a legújabb produkcióknak, merész, félelmet megvető mutatványok, melyek eddig sehol sem voltak láthatók s melyek most legelőször lesznek a közönségnek bemutatva.

Helyárak az ülősek fekvése szerint:

Betépés ülőhelylyel 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill., zártszék 4 kor., fentartott hely 5 kor. páholy szék 6 kor.

A helyek mind számozva vannak az 1 kor. 20 fill. és 2 kor. 50 fill. helyek kivételével. A jegyek megnyitás kor a bejáratnál kaphatók, 10 éven aluli gyermekek az összes helyeken, kivéve az 1 kor. 20 fill. helyet, a felét fizetik, elővétel csakis 5 és 6 koronás az előadás napján, Tegledi K. Lajos könyvkereskedésében, Piacz-utca 20.

Egy belépő jegy az összes hirdetett láttnivalóhoz egy és ülő-helyre érvényes.

Előadások: Nagyváradon május 9-én, Nyiregyháza május 13-án.

Debreczen, bnyomatott Kutasi Imre könyvnyomdájában.